

[Formanden.]

pauser, hvis det ikke møder alt for stærke protester fra medlemmerne.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning og lov om offentlige veje.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 156) findes i tidenden sp. 3936, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2121).

Der var stillet 21 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Holst: Dette lovforslag har jo været behandlet sammen med lovforslag nr. 155 om miljøbeskyttelse, som det direkte er en afledning af, og under forudsætning af vedtagelsen af forslaget om miljøbeskyttelse indstiller et enigt udvalg det foreliggende lovforslag til vedtagelse med de af ministeren for forureningsbekæmpelse og de af udvalget stillede ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1-18, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 19, § 2, således ændret, §§ 3 og 4, ændringsforslag nr. 20, § 5, således ændret og ændringsforslag nr. 21 om indsættelse af en ny paragraf *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 157) findes i tidenden sp. 3936, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2229).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sætte til forhandling under ét.

Holst: Dette lovforslag har ligeledes været behandlet i forbindelse med miljøbeskyttelseslovforslaget, og under forudsætning af, at dette vedtages, indstiller et enigt udvalg, at det foreliggende lovforslag vedtages med de af ministeren for forureningsbekæmpelse stillede ændringsforslag.

Lowzow: Jeg skal blot sige, at vi kan tilslutte os lovforslaget, men beder om, at man lægger meget mærke til betænkningens bemærkninger, hvoraf det fremgår, at bestemmelserne skal administreres med et meget rimeligt hensyn til de bestående forhold i åbne distrikter, hvor huse ligger enkelt. Der er jo forskel på, hvad der foregår ved storbyer, og hvad man forurener ude på landet.

Vivike: Vi kan tilslutte os lovforslaget. Under udvalgsbehandlingen stillede vi et ændringsforslag, der gik ud på, at man op-tog afskåret grøde fra vandløbene. Men da ministeren i bemærkningerne i betænkningen har lovet, at man vil undersøge, hvordan man bedst kan klare dette spørgsmål, har vi trukket vores ændringsforslag tilbage. Nu håber vi bare, at de undersøgelser ikke trækker for længe ud; ellers vil vi komme tilbage til det i næste folketingssamling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1-6, § 1, således ændret, og § 2 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om landbrugsejendomme.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 146) findes i tidenden sp. 3424, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1827).

Der var stillet 31 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene samt spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erik Worm: Der var på det tidspunkt, betænkningen er dateret, den 16. maj 1973, i alt gået 5 måneder, siden landbrugsministeren fremsatte lovforslaget her i folketinget. I de forløbne 5 måneder har der været afholdt mange og ofte langvarige udvalgs-møder. Vi har også haft adskillige samråd med ministeren og tillige haft deputationer i udvalget. Dette sammen med de mange andre skriftlige henvendelser har gjort, at lovforslaget har været udsat for en meget grundig udvalgsbehandling. Det er da også en meget vigtig lov; vi kan vel betegne denne lov som landbrugets grundlov.

Resultatet af udvalgets arbejde er da også blevet, at der i den afgivne betænkning er indeholdt en del ændringsforslag, og nu indstiller et flertal bestående af socialdemokratiet, det radikale venstre og socialistisk folkeparti lovforslaget til vedtagelse med de af landbrugsministeren fremsatte ændringsforslag.

Det sigte, som dette lovforslag havde, er ud fra flertallets opfattelse fuldt ud opnået;

der er på nogle områder sket en lempelse, og på andre områder er der strammet noget op. Sigtet med lovforslaget var bl. a. at modvirke spekulation i forbindelse med erhvervelse af landbrugsejendomme for hermed at sikre, at de, der vælger landbrug som erhverv, også kunne få rimelige etableringsmuligheder, altså et forsøg på at dæmpe den prisstigning, som vi har set på landbrugsejendomme de sidste år.

Sigtet var også at søge tilvejebragt en mere hensigtsmæssig strukturudvikling og sikre den bedst mulige arrondering af bedrifterne, samtidig også en vis stramning af landbrugspligten og visse begrænsninger med hensyn til samdrift og forpagtning. Hensynet til en vis tilpasning til den fælles EF-strukturpolitik, som også burde tilgodeses, har vi også taget med i disse overvejelser. Det drejer sig om nogle af de vigtige bestemmelser i lovforslaget, og det var det hensyn, det har givet udvalget det store arbejde at få tilgodeset på en fornuftig vis.

Idet jeg henviser til den ret omfattende betænkning, udvalget har afgivet, vil jeg gøre enkelte bemærkninger til nogle af ændringsforslagene.

I spørgsmålet om, hvorvidt landbrugspligten kan tillades ophævet på en landbrugsejendom eller på en bebygget restparcel, foreslås et nyt punkt indført, således at ophævelsen kan gøres betinget af, at dårligt vedligeholdte bygninger skal bringes i forsvarlig stand eller kan forlanges nedrevet. Dette har hele udvalget i øvrigt tilsluttet sig.

I ændringsforslag nr. 10 går flertallet ind for, at forpagtning af en ejendom kan ske for 15 år. Det oprindelige forslag regnede med 10 år, så her er altså sket en lempelse i forhold til det foreslåede.

Ved samdrift af to ejendomme er flertallet enigt om, at ejendommene skal være beliggende inden for en afstand af 15 km.

Retten til frit at erhverve en landbrugsejendom har været meget diskuteret under udvalgsarbejdet. Allerede meget tidligt blev der fra forskellig side rejst kritik af lovparagrafferne, også her i tinget under førstebehandlingen. Kritikken gik på, at borgere ville blive forskelsbehandlet, idet alle — det gjaldt jo også byfolk — der blot havde været beskæftiget ved landbruget i mindst 2